

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/244930,Pogrom-w-Kielcach-1946-Rozmowa-z-Ryszardem-Smietanką-Kruszelnickim-Przystanek-Hi.html>
11.07.2026, 17:25

Pogrom w Kielcach 1946. Rozmowa z Ryszardem Śmietanką-Kruszelnickim [Przystanek Historia]

4 lipca 1946 r. w Kielcach doszło do pogromu ludności żydowskiej. Według ustaleń pionu śledczego Instytutu Pamięci Narodowej w wydarzeniach zginęło 37 osób narodowości żydowskiej oraz troje narodowości polskiej. Tragiczne zajścia zostały sprowokowane przez rozpowszechnioną plotkę o rzekomym uwięzieniu przez Żydów chrześcijańskiego chłopca i dokonaniu na nim mordu rytualnego.

[Pogrom Kielecki](#)

04.07.2026

Pogrom w Kielcach 1946. Rozmowa z Ryszardem Śmietanką-Kruszelnickim [Przystanek Historia]

Pierwsze oznaki niepokoju pojawiły się we wczesnych godzinach porannych. Do eskalacji przemocy doszło około godziny 10.00, gdy tłum zgromadził się przy kamienicy przy ul. Planty, zamieszkiwanej przez ludność żydowską. Mimo obecności wojska, Milicji Obywatelskiej oraz funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa, służby nie podjęły skutecznych działań w celu powstrzymania przemocy. Z ustaleń IPN wynika, że dysponowały one wystarczającymi siłami, aby opanować sytuację, jednak ich działania nie zapobiegły rozwojowi wydarzeń, a analiza zachowanych dokumentów wskazuje również na prowokacyjny charakter części działań oraz nieodpowiedzialne decyzje dowódców formacji wojskowych, które miały wpływ na skalę pogromu.

Bezpośrednio po wydarzeniach władze komunistyczne przypisały odpowiedzialność za pogrom podziemiemu niepodległościowemu. Teza ta była przez wiele tygodni elementem oficjalnej propagandy, po czym została wycofana z przekazu władz.

[O przebiegu pogromu kieleckiego, jego przyczynach, konsekwencjach oraz ustaleniach śledztwa prowadzonego przez Instytut Pamięci Narodowej mówi dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki z Delegatury IPN w Kielcach w najnowszym odcinku cyklu „Przystanek Historia - rozmowy”.](#)

Redaktor prowadzący: Paweł Lekki

Wydawca: Małgorzata Frydrych

Produkcja: Wydział Realizacji Projektów Medialnych - Biuro Rzecznika Prasowego IPN

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)